

[Ministeren for handel, industri og søfart.]

drøftet i priskontrolrådet, der i en skrivelse af 2. oktober, som er optaget som bilag til lovforslaget, har foreslået prisloven forlænget uændret.

Priskontrolrådet nævner i sin skrivelse først, at usikkerheden i den internationale situation synes at måtte nødvendiggøre opretholdelse af ekstraordinære prisbestemmelser også i den nærmest kommende tid, og at svækkelse af lovens bestemmelser ikke synes at kunne komme på tale.

Vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt situationen skulle gøre en skærpelse af lovens bestemmelser påkrævet, anføres det i priskontrolrådets skrivelse, at hovedintressen i denne forbindelse knytter sig til de erhvervsdrivendes adgang til — uden forudgående kontrol — at lægge genanskaffelsesprisen til grund for deres kalkulationer. Det anføres, at en ukontrolleret adgang til at lægge genanskaffelsesprisen til grund medfører fare for en hævnning af vore priser til et niveau, som det kan blive vanskeligt at komme ned fra, selv om mange af de indtrufne prisstigninger i udlandet kan tænkes at blive helt eller delvis af midlertidig karakter. Priskontrolrådet, som har besluttet denne skrivelse enstemmigt, er dog også inde på, at der kan være tilfælde, hvor virksomhederne er således stillet, at de må følge med i et muligt prisfald, og at kontrollen derfor må udøves med hensyntagen hertil. Ved en kontrol med anvendelsen af genanskaffelsespriserne skulle det være muligt at udskyde en prisstigning eller endog i tilfælde af senere prisfald at undgå denne gennem udligning af priser.

Med hensyn til den fornødne kontrol med, i hvilken grad genanskaffelsesprisen lægges til grund, peger priskontrolrådet på bestemmelserne i prislovens § 13 om maksimalpriser eller maksimalavancer, idet man specielt anfører, at den betingelse for anvendelsen af § 13, at konkurrencen ikke er tilstrækkelig virksom til at sikre fri prisdannelse, må siges at være tilstede ved de foreliggende tilfælde af ekstraordinære prisstigninger, ligesom man er af den opfattelse, at formålsbestemmelserne i lovens § 1, stk. 2, ikke kan anføres imod anvendelsen af § 13 på denne måde.

Indenfor regeringen har vi indgående overvejet, om ikke den foreliggende situation var af en sådan art, at det var nødvendigt at sikre sig imod enhver ubegrundet prisstigning, og vi har ligesom priskontrolrådet særlig haft opmærksomheden vendt imod bestemmelserne i § 8 om adgangen

til anvendelse af genanskaffelsesprisen samt de meget lempelige avanceregler. Når vi trods den ustabile situation er vejet tilbage fra at stille forslag om sådanne ændringer, skyldes det dels, at priskontrolrådet — det organ, der følger den daglige prisudvikling — enstemmigt har ment at kunne anbefale en uforandret forlængelse, dels at bestemmelserne i § 8, således som disse bestemmelser blev formuleret i 1949, vel er blevet som en grundlov for de erhvervsdrivendes prisberegninger, som der følgelig lægges den største vægt på ikke bliver ændret. Jeg kan forsåvidt godkende denne betragtning, og såfremt det skulle vise sig, at prisstigningsbølgen er standset, er det vel rigtigt, at man ikke foretager en sådan gennemgribende ændring af loven, som en ændring af § 8 ville være. Forudsætningen herfor er imidlertid, at priskontrolrådet har mulighed for at gribe ind, når omstændighederne måtte tilsige dette, også i tilfælde, hvor forholdet ikke kan betegnes som urimelige priser som nævnt i § 8. Denne — omend måske ikke altid lige hurtigt virkende — adgang har priskontrolrådet ved de forskellige ordninger, som § 13 giver rådet bemyndigelse til at gennemføre i tilfælde, hvor det skønnes ønskeligt og rimeligt, og hvor konkurrencen ikke er tilstrækkelig virksom til at sikre fri prisdannelse. Ved prisfastsættelsen efter § 13 må rådet naturligvis nøje følge de i loven givne direktiver, der har til formål at sikre de erhvervsdrivende dækning for de normalt medgæede omkostninger samt en rimelig nettoavance.

Det ligger i sagens natur, at man må forvente, at rådet — nu desværre i stigende omfang —, så længe prissituationen er ustabil, må gribe ind i medfør af lovens § 13, men selve situationen gør jo, at de forudsætninger for en afvikling af de ekstraordinære prisforanstaltninger, som omtales i prislovens § 1, stk. 2, ikke for tiden er tilstede, og følgelig må man anvende de bestemmelser, loven indeholder, for den nuværende situation.

I sin indstilling til handelsministeriet har priskontrolrådet forbeholdt sig på grund af forholdenes omskiftelighed senere at stille forslag om ændringer, hvis det skulle vise sig nødvendigt. På regeringens vegne vil også jeg tage dette forbehold. Såvel udefra som indefra kommende forhold kan påvirke, at man fra regeringens side indenfor det tidsrum, for hvilket loven foreslås forlænget — til 15. november 1951 —, kan anse det for nødvendigt at foreslå loven ændret; dette afhænger ganske af udviklingen.

Må jeg til slut rette en så indtrængende op-